

Gerbiilin hoito-ohje

Gerbiili on sympaattinen pikkujyrsijä, joka kuuluu hyppymyryiin. Lempinimiä tällä veitikalla on monia, joista aavikkohiiri, aavikkorotta ja hyppyrotta ovat ehkä yleisimmin käytettyjä.

Gerbiili on laumaeläin, eikä sitä siksi tulisikaan pitää yksin. Gerbiilit lisääntyvät nopeasti, joten ei kannata hankkia urosta ja naarasta, vaan kaksi tai useampia samaa sukupuolta olevaa eläintä. Urokset tulevat keskenään toimeen aivan yhtä hyvin kuin naaraat. Uusien poikasten lisääminen urosten laumaan on tosin helpompaa kuin naaraslaumaan.

Gerbiilin suureen suosioon on osaltaan vaikuttanut, ettei se aavikkoeläimenä virtsaa kovinkaan paljoa. Niinpä gerbiili on lähes hajuton verrattuna muihin lemmikkeihin. Koska gerbiili ei ole yöeläin, se käy hyvin lasten lemmikiksi. Gerbiili on valmis aloittamaan leikkimisen ja puuhailun, kun lapset tulevat koulusta.

Varusteet

Gerbiilin kodiksi sopii parhaiten käytetty akvaario, jonka kanteksi verkkoa (verkon silmäkoon tulisi olla niin pieni, ettei gerbiili voi jäädä siihen kuonostaan kiinni), tai suuri muoviterrario. Asumuksen pohjalle levitetään kuivikkeeksi paksultti kutterinpurua. Häkki ei ole yhtä hyvä asumus, koska kaivellessaan gerbiili työntää purut pois häkin kalterien välistä ja aiheuttaa näin paljon sotkua ympäristöönsä. Pitkästyessään gerbiili rupeaa myös helposti jyrsimään häkin kaltereita, jolloin karvat sen kuonosta voivat kulua kokonaan pois. (Eläinsuojeluasetuksen mukaiset gerbiilin pitopaikan vähimmäisvaatimukset ovat seuraavat: korkeus 0,3m, pinta-ala 0,12 m², pinta-ala ryhmässä pidettävää eläintä kohden 0,06 m².)

Muita tarvikkeita, joita gerbiili tarvitsee asumukseensa, ovat juomapullo (eläinkaupoista saatavat hamsterin ja hiiren juomapullot ovat gerbiilille sopivia), keraaminen ruokakuppi sekä pesäkolo (pesäkoloksi sopii hyvin esimerkiksi kukkaruukku tai kookospähkinän kuori). Gerbiilin terraarioon voi laittaa leikkikaluiksi puunoksia sekä vessapaperirullia tai muita pahvisia pikkulaatikoita, joita gerbiili mielellään nakertelee. Lelut eivät kuitenkaan saa olla muovisia, koska terävillä hampaillaan gerbiili järsii ne helposti rikki ja muovinpalat voivat vaurioittaa gerbiilin ruuansulatuselimiä. Pesän pehmikkeeksi sopii gerbiilille parhaiten vessapaperi, kuiva heinä ja / tai oljet. Erityistä varovaisuutta pesämateriaalin

valinnassa on noudatettava niiden gerbiilien kanssa, joilla on poikasia. Joissain materiaaleissa, kuten ekokuidussa, kankaan palasissa ja eläinkaupoista saatavassa pesävillassa, on nimittäin säikeitä, jotka voivat kietoutua poikasten tassujen tai hännän ympärille ja kasvaa kiinni ihoon tai aiheuttaa kuolioita.

Gerbiili kylpee mielellään hiekassa pitääkseen turkkinsa puhtaana ja kiiltävänä. Tähän tarkoitukseen eläinkaupoista saatava harmaa, hyvin hienojakoinen chinchillanhiekka on parasta. Hiekka kannattaa laittaa erilliseen astiaan ja nostaa gerbiilit päivittäin siihen kylpemään. Jos kylpyastiaa pitää terraariossa, gerbiilit puruttavat sen helposti täyteen.

Ruokinta

Gerbiilin perusruokaa on Altromin rotta/hiiripelletti tai jyväsekoitus, jota sillä on aina oltava saatavilla. Jyväseoksessa ei kuitenkaan saa olla liikaa pähkinöitä ja auringonkukansiemeniä. Ne tekevät gerbiilin turkin rasvaiseksi ja gerbiilin liikalihavaksi. Ylimääräinen rasva voi myös ennenpitkää aiheuttaa gerbiilille maksavaurioita. Rotta/hiiripelletti sisältää kaikki gerbiilin tarvitsemat vitamiinit ja hivenaineet. Tavallisesta kani/marsupelletistä gerbiilit eivät yleensä välitä. Jotta gerbiilin hampaat eivät kasvaisi liian pitkiksi, tulisi gerbiilille antaa myös kovaa purtavaa, esim. kuivaa leipää ja koirankeksejä. Jyväseoksen tai pelletin lisäksi gerbiili tarvitsee tuoretta ravintoa. Erilaiset vihannekset ja marjat

(esim. porkkana, kurkku, tomaatti, omena, mansikat ja mustikat) ovat terveellistä syötävää gerbiilille. Ulkomaiset omenat ja kurkut olisi syytä kuoria, ennen kuin antaa niitä gerbiilille. Eksoottisten hedelmien antamista on syytä välttää, esimerkiksi avokadon on todettu olevan myrkyllistä gerbiileille Tuoreen ruoan lisäksi gerbiilille voi syöttää erilaisia puuroja ja vellejä, perunamuusia ja jopa makaronilaatikkaa. Gerbiili on siis melkoinen herkkusuu. Vaikka gerbiili on aavikkoeläin, tarvitsee se kuitenkin juomapullon, jossa on koko ajan tarjolla raikasta vettä. Veden joukkoon on silloin tällöin syytä tipauttaa muutama tippa vitamiiniliuosta, jota saa esimerkiksi apteekista. Varsinkin kantaville naaraille tämä on tärkeää. Suolakiveä gerbiili ei tarvitse - gerbiilit yleensä vain pissivät sen päälle. Nuorille poikasille sekä kantaville ja imettäville naaraille olisi hyvä antaa kalkkijauhoa tai -rakeita, joita saa esim. eläinkaupoista tai apteekeista.

Tutustuttaminen

Yleensä toisilleen vieraat aikuiset gerbiilit eivät hyväksy heti toisiaan. Aikuisen totuttaminen nuoriin (noin 6-10 viikkoa vanhoihin) gerbiileihin ei kuitenkaan yleensä tuota ongelmia. Aina totutettaessa vieraita gerbiileitä toisiinsa tulisi tutustuttamiseen käyttää nk. tutustuttamishäkkiä. Terraarioon, joka on pesty ja johon on vaihdettu puhtaat purut, laitetaan tiheäkalterinen hamsterihäkki. Toinen gerbiili pannaan häkkiin ja toinen sen ulkopuolelle. Gerbiilien paikkaa vaihdetaan päivittäin. Noin viikon kuluttua gerbiilit ovat yleensä tottuneet toisiinsa niin, että häkki voidaan poistaa. Seuraa tarkasti gerbiiliesi käyttäytymistä: yleensä gerbiilien pestessä toisiaan tai mennessä nukkumaan samaan pesään ne ovat hyväksyneet toisensa. Seuraa kuitenkin tilanteen kehittymistä. Jos gerbiilit eivät tule toimeen, jatka totutusta totutushäkissä. Muista kuitenkin, että gerbiilit ovat yksilöitä, eikä kaikkien kanssa tulla toimeen. Mikäli totutettavat gerbiilit pääsevät tappelemaan tosissaan, ne eivät yleensä hyväksy totutuskumppaniaan koskaan. Mikäli gerbiilisi loukkaantuu pahasti, erota se totutuskumppanista ja vie eläinlääkärille.

Poikasten teettäminen

Pienet gerbiilinpoikaset ovat suloisia ja hellyyttäviä, mutta lemmikkigerbiilin omistajan on syytä miettiä useampaan kertaan, ennen kuin teettää lemmikillään poikasia. Poikasten teettäminen kun voi päättyä murheellisestikin: emo voi syödä poikasensa tai poikaset voivat menehtyä kolmen viikon iässä ns. naksutautiin. Poikasia voi syntyä jopa kahdeksan kappaletta ja mikäli urosta ei eroteta naaraasta ennen poikasten syntymää, syntyy seuraava poikue neljän viikon kuluttua.

Käytetty uros ja naaras eivät saa olla läheistä sukua toisilleen (esim. sisarukset, isä ja tytär, emä ja poika). Eläinkaupasta ostetut gerbiilit voivat hyvinkin olla sisaruksia, vaikkei kauppias olisi sitä maininnutkaan. Vanhempien tulisi mieluiten olla näyttelyssä käyneitä ja Laatu 1 -palkinnolla palkittuja, keskenään samanvärisiä gerbiileitä. Paljon hyvää lisätietoa gerbiilien kasvatuksesta saa Suomen Gerbiiliyhdistyksen järjestämiltä kasvattajakursseilta.

Sopivin ikä ensimmäisten poikasten teettämiseksi gerbiilinaaraalle on 5-12 kk. Liian pienikokoisella tai laihalla naaraalla ei poikasia kannata teettää. Jos naaras on sairas, on itsestään selvää, ettei sillä pidä teettää poikasia.

Gerbiilinaaras saa kerralla 1-8 poikasta. Tiineys kestää noin 24-30 vuorokautta. Jos poikasia syntyy vähän tai jos poikaset ovat emonsa ensimmäiset, naaras ei välttämättä hoida niitä kunnolla ja poikaset voivat menehtyä. Uros olisi syytä ottaa pois hieman ennen poikasten syntymistä, jotta naaras ei tulisi heti uudelleen tiineeksi.

Poikasten silmät aukeavat n. 17 päivän iässä. Ne rupeavat syömään samoihin aikoihin kiinteätä ravintoa. Luovutusikäisiä poikaset ovat noin 6 viikon ikäisinä, jolloin niiden sukupuolen pystyy määrittelemään jo varmasti. Urospoikaset voi siirtää asumaan isän kanssa ja naaraspoikaset jättää emon kaveriksi. Tässä iässä poikasia pitää myös käsitellä paljon, jotta ne oppisivat luottamaan ihmiseen ja niistä tulisi mahdollisimman hyviä lemmikkejä.

SGY:n neuvontanumero: 040 703 7126
Kotisivut: www.gerbiiliyhdistys.fi